

SAMMANFATTANDE BEDÖMNING ST-SPUR-inspektion

Inspektionsdatum: 2015-11-04

Mälarsjukhuset Eskilstuna
Sjukhus

Barn- och ungdomskliniken Sörmland
Klinik

Bodil Schiller och Petter Borna
Inspektörer

Gradering

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetskriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer.
- D Flera allvarliga brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd.

STRUKTUR

A Verksamheten

Det finns skriftliga riktlinjer från vårdgivaren om hur ST ska genomföras som säkerställer en hög och jämn kvalitet i specialiseringstjänstgöringen. Det finns skriftliga riktlinjer från vårdgivaren om hur ST ska utvärderas som säkerställer en hög och jämn kvalitet i specialiseringstjänstgöringen.

Verksamheten är tillräckligt allsidig (patientsammansättning, sjukdomspanorama mm) för att målbeskrivningens krav ska kunna uppfyllas.

Verksamheten innehåller jour och/eller beredskap. Det finns en plan för att främja lika rättigheter och möjligheter att uppnå utbildningsmålen för ST-läkare oavsett kön, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

B Medarbetarstab och interna kompetenser

Samtliga ST-handledare är specialistkompetenta i avsedd specialitet. Samtliga ST-handledare har genomgått handledarutbildning (som bör innehålla handledning, pedagogik, kommunikation och etik). Det finns tillgång till studierektor som är specialistkompetent läkare och som har genomgått handledarutbildning.

Det finns tillräckligt många läkare med relevant specialitet och kompetens för att alla ST ska

Barn Eskilstuna

få adekvat handledning. Det finns tillräckligt många läkare och andra medarbetare med relevant kompetens för att instruktioner ska kunna ges.

Det finns generella skriftliga instruktioner för hur handledningen av ST-läkare ska gå till. Specialistkollegium för genomgång av ST-läkarnas kompetensutveckling genomförs numera regelbundet. Handledarträffar med syfte att utveckla handledarfunktionen bör genomföras minst en gång per termin. Det saknas en skriftlig uppdragsbeskrivning för studierektorn. Det finns tillgång till en disputerad läkare som fungerar som vetenskaplig handledare.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☒
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

C Lokaler och utrustning

Utrustningen för diagnostik, utredning och behandling är adekvat.

ST-läkarna har tillgång till en fast arbetsplats med egen dator, som gör det möjligt att arbeta ostört. Det finns tillgång till för specialiteten adekvat bibliotekstjänst och aktuella tidskrifter.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

PROCESS

D Tjänstgöringens uppläggning

ST genomförs och utvärderas enligt de dokumenterade rutinerna. Alla ST-läkare har individuella utbildningsprogram som överensstämmer med kraven i målbeskrivningen. Det individuella utbildningsprogrammet revideras regelbundet (vid behov eller minst årligen).

Studierektorn deltar i upprättandet av utbildnings- och introduktionsprogram och tillser att handledaren har relevant kompetens. ST är upplagd utifrån målbeskrivningens utbildningsstruktur.

Alla ST-läkare har fått introduktion till tjänstgöringen enligt enhetens introduktionsprogram. Alla ST-läkare har ST-kontrakt som reglerar ST-läkarens och arbetsgivarens gemensamma åtagande. Det finns individuella utbildningsprogram för samtliga legitimerade läkare utan specialistkompetens som arbetar vid enheten en längre tid. Även sidoutbildningens upplägg innefattas i de individuella utbildningsprogrammen, men kan förbättras i sin struktur med utrymme för medsittning/återkoppling och användande av checklistor. ST är upplagd utifrån specialitetsföreningarnas/sektionernas rekommendationer. Jourtjänstgöringen utgör en adekvat del av tjänstgöringen så att kraven i målbeskrivningen kan uppfyllas. Huvuddelen av tjänstgöringen kan antingen genomföras vid den inspekterande enheten eller så finns det en dokumenterad plan för sidotjänstgöring vid annan enhet. Gäller gren- och tilläggsspecialiteter: Utbildning inom gren- eller tilläggsspecialitet kan påbörjas inom ramen för basutbildningen. ST-läkare, oavsett kön, etnicitet, religion eller trosuppfattning, arbetar på lika villkor och har lika möjligheter att nå målen i målbeskrivningen.

Utvärderingen av ST-läkare har påbörjats i form av ST-kollegium men behöver utvecklas och struktureras under klinisk tjänstgöring.

Möjligheten att följa kroniskt sjuka patienter är bristfällig och bör kunna ske.

BUP finns och ST-läkare får där sidoutbildning enligt rekommendation.

En klinisk tjänstgöringsperiod inom särskild avdelning/team (sk tårtbit) bör avslutas med ett

utfärdat intyg samt återkoppling mellan aktuell klinisk handledare och ST-läkare bilateralt. BVC utbildning tillgodoses.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☒
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

E Handledning och uppföljning

En personlig handledare finns utsedd för varje ST-läkare. Dokumentationen av uppnådd kompetens och förvärvade kunskaper är bristfällig. ST-kollegium hålls regelbundet men fortlöpande bedömning under kliniska tjänstgöringsavsnitt kan förbättras.

Handledningen utgår från det individuella utbildningsprogrammet. Handledningen är överenskommen i förväg och genomförs med regelbundenhet och kontinuitet. Handledar- och kompetensutvecklingssamtalen dokumenteras. Verksamhetschefen eller motsvarande håller regelbundna, dokumenterade kompetensutvecklingssamtal med ST-läkarna. Den fortlöpande bedömningen med på förhand överenskomna och kända metoder, t ex medsittning, behöver utvecklas i anslutning till kliniskt tjänstgöringsavsnitt. ST-läkaren ges nödvändiga instruktioner under tjänstgöringen. Brister i ST-läkarens kompetens har föranlett åtgärder.

Utbildningsklimatet är utvecklande och inbjuder till diskussioner och frågor. ST-läkarnas sidoutbildning följs upp. Icke-specialistkompetenta läkare som tjänstgör vid enheten en längre tid erhåller handledning.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☒
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

F Teoretisk utbildning

Teoretiska utbildningsmoment och kurser planeras in i utbildningsprogrammet i enlighet med målbeskrivningen. ST-läkarna genomgår den teoretiska utbildning som definieras i utbildningsplanen.

ST-läkarna har tillgång till regelbunden och planerad intern och externutbildning. De kurser som ST-läkarna deltar i är kvalitetsgranskade. Regelbunden, avsatt tid för självstudier saknas. ST-läkaren erbjuds ca två timmar internutbildning/vecka samt 0-1 timme självstudietid. Dessutom erbjuds externutbildning i tillräcklig och rimlig omfattning.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☒
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

G Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

Utbildning erbjuds för att uppnå ett medicinskt vetenskapligt syn- och förhållningssätt (vilket bl a innebär kunskap om forskningsmetodik, epidemiologiska grundbegrepp, metoder för evidensbaserad medicin och granskning av vetenskaplig information). Varje ST-läkare genomför ett skriftligt individuellt arbete enligt vetenskapliga principer. Bedömning av ST-läkarens kompetens i medicinsk vetenskap behöver utvecklas. ST-läkarna ges möjlighet att utveckla kunskap om och kompetens i evidensbaserat förbättringsarbete. ST-läkarna

genomför, dokumenterar och redovisar kvalitetsprojekt. ST-läkarens kompetens i kvalitetsutveckling bedöms och återkoppling sker.

ST-läkarna har tillgång till vetenskaplig handledare vars kompetens tas till vara i utbildningen. Av ST-läkare genomförda individuella arbeten publiceras eller presenteras vid vetenskapliga möten. Det finns tillgång till ett välfungerande doktorandprogram. Minst ett, på enheten utfört, självständigt forskningsprojekt har publicerats i vetenskaplig tidskrift eller presenterats vid vetenskapligt möte senaste två åren. De ST-läkare som så önskar ges möjlighet att bedriva utvidgad forskning. Det finns tillgång till handledare för evidensbaserat kvalitetsförbättringsarbete.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☒
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

ST-läkaren ges förutsättningar att utveckla den kommunikativa kompetensen såväl muntligt som skriftligt i enlighet med målbeskrivningen. ST-läkaren ges kontinuerlig handledning i kommunikativ kompetens, bl a i grupphandledning. ST-läkarens kommunikativa kompetens bedöms och återkoppling sker men bör utvecklas. ST-läkaren bereds ej möjlighet att undervisa under handledning. ST-läkaren ges förutsättningar att utveckla ledarskapskompetens i enlighet med målbeskrivningen. ST-läkaren ges förutsättningar att utveckla förmågan att leda arbete i vårdteam. ST-läkaren ges begränsad möjlighet att själv handleda med återkoppling på handledningen. ST-läkaren ges kontinuerlig handledning i ledarskapskompetens. ST-läkarens kompetens i ledarskap bedöms och återkoppling sker men bör utvecklas.

ST-läkaren ges möjlighet att delta i program eller kurs avseende kommunikativ kompetens. Det finns program eller kurser under ST avseende handledning av läkare under utbildning. Det finns inget fördjupat utbildningsprogram, t ex ledarskaps-ST för ST-läkare med intresse och fallenhet för ledarskapsfrågor.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☒
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

Styrkor

Kliniken präglas av ett trivsamt och positivt utbildningsklimat. Samtliga ST-läkare är delaktiga i klinikens inre arbete och har egna ansvarsområden ledande till kompetens inom förbättringsarbete. Man har startat upp ST-möten med grupphandledning där man likt Balintgrupper diskuterar professionella och kommunikativt utmanade situationer. Tjänstgöringen är indelad i olika tjänstgöringsavsnitt, sk ”tårtbitar”, vilka ger möjlighet till fokusering under viss tid på enskilda delar av pediatriken.

Svagheter

De sk tårtbitarna har bristfällig introduktion, bedömning och återkoppling. Handledarträffar sker regelbundet men innehållet kan utvecklas. Skriftligt ST-studierektorsuppdrag saknas, så även tid för självstudier. Vidare ses svårigheter att på mottagning följa patienter över tid.

Förbättringspotential

Genom att arbeta vidare med introduktion, bedömning och återkoppling under tjänstgöring i de sk tårtbitarna och genom att handledarna träffas för att prata handledning i sk huvudhandledarmöten kan en redan trivsam och välfungerande arbetsplats bli än bättre ur ST-synvinkel.